

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування відділення поліції № 1 Кременецького
районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в
Тернопільській області
12.05.2025**

м. Тернопіль, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 12 травня 2025 року групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 1 Кременецького районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області.

Відвідування провели такі члени групи НМП:

Криницький Олександр Миколайович, представник Уповноваженого у Тернопільській області;

Коновалова Вікторія Віталіївна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Трінька-Яворська Тетяна Іванівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація

Відділення поліції № 1 Кременецького районного відділу поліції головного управління Національної поліції в Тернопільській області (далі – ВП, відділення поліції) знаходиться за адресою: вул. Волинська 7, м. Ланівці, 47400 (фото 1).

При вході на територію відділення поліції наявна кнопка виклику персоналу для осіб з інвалідністю та облаштовано пандус для маломобільних груп населення (фото 2, 3).

Керівництво: **Чуловський Микола Сергійович**, начальник відділення поліції № 1 Кременецького районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області.

Попереднє відвідування ВП групою НПМ не здійснювалося.

Згідно з Журналом обліку доставлених, відвідувачів та запрошених на час відвідування у відділенні поліції осіб не перебувало.

У відділенні поліції розміщені інформаційні стенди для відвідувачів, план евакуації у разі надзвичайних ситуацій (фото 4, 5).

Також у вільному для відвідувачів доступі розміщено скриньку для заяв, скарг та пропозицій (фото 6).

У ВП наявні: кімната прийому громадян (фото 7, 8), кімната для проведення слідчих дій (фото 9, 10), кімната для конфіденційного побачення з адвокатом (фото 11, 12), облаштовано робоче місце інспектора з дотримання прав людини. На дверях службових кабінетів встановлені таблички із зазначенням на них посад та прізвищ працівників.

У черговій частині наявні аптечки для надання домедичної допомоги, наповнені лікарськими з актуальним строком придатності.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України)

1. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у відділенні поліції не функціонує кімната для затриманих.

Перебування затриманих осіб у відділенні поліції без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання призводить до утримання їх в умовах несвободи під контролем працівників поліції у непередбачений законом спосіб, незабезпечення необхідним харчуванням, питною водою, вільним доступом до туалету, тощо. У дванадцятій Загальній доповіді [CPT/Inf (2002) 15] Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню зазначає про необхідність забезпечення затриманих осіб харчуванням, доступом до води, туалету.

2. Облік осіб, які перебувають і в відділенні поліції, ведеться з порушенням вимог, передбачених Інструкцією. У Журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених (у графі 3 № 943 – 950), в якій вноситься тільки «Прізвище, ім'я, по батькові (без скорочення)» працівники чергової частини вносять інші не передбачені Інструкцією дані, зокрема персональні дані (дату народження).

Порушення права на охорону здоров'я, медичну допомогу (стаття 49 Конституції України)

3. Відповідно до статті 49 Конституції України кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування.

Відповідно до підпункту 4 пункту 1 статті 18 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейські зобов'язані надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я.

Однак, під час відвідування групою НППМ було встановлено, що у більшості працівників відділення поліції відсутні відповідні сертифікати про проходження навчання з домедичної допомоги.

4. Відповідно до розділу III Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та

Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156 органи внутрішніх справ сприяють організації надання замісної підтримувальної терапії або проведення детоксикації адмінзатриманим. Утім, під час спілкування з інспектором чергової частини, який чергував у день відвідування було з'ясовано, що вони не обізнані з порядком дій, передбаченим у разі затримання особи, яка потребує лікування препаратами замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ).

Окрім того, у черговій частині ВП відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена ЗПТ, визначений Додатком 1 зазначеного Порядку.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

5. У порушення вимог пункту 17 розділу VI Інструкції у відділенні поліції не обладнано належним чином кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками. Кімната захащена сторонніми речами, відсутні стільці тощо, у зв'язку з чим такі побачення проводяться у кімнаті для слідчих дій.

Відповідно до пункту 17 розділу VI Інструкції зустріч затриманого та його захисника в кімнаті для конфіденційного побачення має відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість передачі будь-яких сторонніх предметів, прослуховування чи підслуховування, з метою забезпечення законності під час проведення такої зустрічі та заходів безпеки.

Згідно з пунктом 18 розділу VI Інструкції відеофіксація побачення здійснюється в спосіб, що унеможливорює фіксацію змісту розмови затриманого із захисником, який до нього прибув. Не допускаються підслуховування, слуховий контроль та фіксація повідомлень, переговорів чи розмов захисника і затриманого, у тому числі за допомогою технічних засобів фіксації мовленнєвої інформації (пункт 19 розділу VI Інструкції).

Таким чином, приміщення, де фактично відбувається побачення з адвокатом, не відповідає вимогам безпеки та конфіденційності, які передбачені у пунктах 18, 19 розділу VI Інструкції, оскільки у кімнаті присутня камера відеоспостереження із звукозаписом, що не забезпечує конфіденційність під час проведення зустрічі затриманих осіб із захисником.

Порушення права осіб з інвалідністю, (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009).

6. Згідно зі статтями 4, 26, 34 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» діяльність держави щодо осіб з інвалідністю виявляється у створенні правових, економічних, політичних,

соціальних, психологічних та інших умов для забезпечення їхніх прав і можливостей нарівні з іншими громадянами для участі в суспільному житті та полягає, серед іншого, у виявленні, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав і задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до об'єктів громадського та цивільного призначення.

Конвенція про права осіб з інвалідністю визначає необхідність забезпечення особам з інвалідністю доступності фізичного, соціального, економічного та культурного оточення, охорони здоров'я та освіти, а також інформації та зв'язку, що може сприяти створенню для них можливості повною мірою користуватися всіма правами людини та основоположними свободами. Відповідно до вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд для маломобільних груп населення» (далі – ДБН), при проектуванні об'єктів, доступних для МГН, повинні бути забезпечені, зокрема, доступність місць цільового відвідування і безперешкодність переміщення всередині будинків і споруд, безпека шляхів руху (у тому числі евакуаційних).

У порушення вимог ДБН усередині будівлі ВП не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

У відділенні поліції також відсутній адаптований санвузол для осіб з інвалідністю згідно вимог ДБН.

Не виявлено жодних пристосувань для осіб з вадами зору (відповідних поручнів, покажчиків шрифтом Брайля тощо). Тактильні елементи доступності які повинні надавати особам з порушенням зору необхідну і достатню інформацію, яка сприяє самостійній орієнтації в інфраструктурі усіх населених пунктів, у тому числі в вулично-дорожньому просторі, у житлових та громадських будівлях і спорудах.

Відсутнє нанесення контрастного кольорового маркування на початок та закінчення внутрішніх сходів будівлі, нанесене на першу та останню сходинку сходового маршу по всій ширині.

Відповідно до частини другої статі 6 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» форми дискримінації з боку державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, юридичних осіб публічного та приватного права, а також фізичних осіб, визначені статтею 5 цього Закону, забороняються.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області:

забезпечити контроль за усуненням порушень, виявлених в ході відвідування відділення поліції;

розглянути можливість фінансування ремонтних робіт для відновлення роботи кімнати для затриманих з метою забезпечення належних умов утримання відповідно до норм міжнародного та національного законодавства та облаштування доступності осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

2. Відділенню поліції № 1 Кременецького районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області:

2.1. Вжити заходи щодо облаштування кімнати для затриманих;

2.2. Забезпечити належне ведення службової документації, зокрема журналу обліку доставлених, відвідувачів та запрошених до органу (підрозділу) поліції;

2.3. Організувати особовому складу відділення поліції сертифіковані тренінги з надання домедичної допомоги;

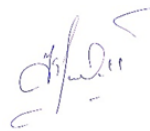
2.4. Забезпечити наявність у черговій частині ВП переліку закладів охорони здоров'я, де впроваджена ЗПТ, визначений Додатком 1 Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затверджений Наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

2.5. Облаштувати кімнату для конфіденційного побачення затриманого із захисником відповідно до II розділу Переліку приміщень і устаткування чергової служби органу (підрозділу) поліції, закладу освіти та поліцейських первинної комунікації фронт-офісів (додаток 2 до Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України).

2.6. Створити відповідні умови для безперешкодного доступу осіб з інвалідністю, які використовують засоби пересування та собак-поводирів, відповідно до норм ДБН В.2.2 – 40:2018 «Державні будівельні норми. Інклюзивність будівель і споруд.

Додаток: фотоматеріали на 3 арк.

**Керівник групи НПМ
Представник Уповноваженого
у Тернопільській області**

Олександр Криницький

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

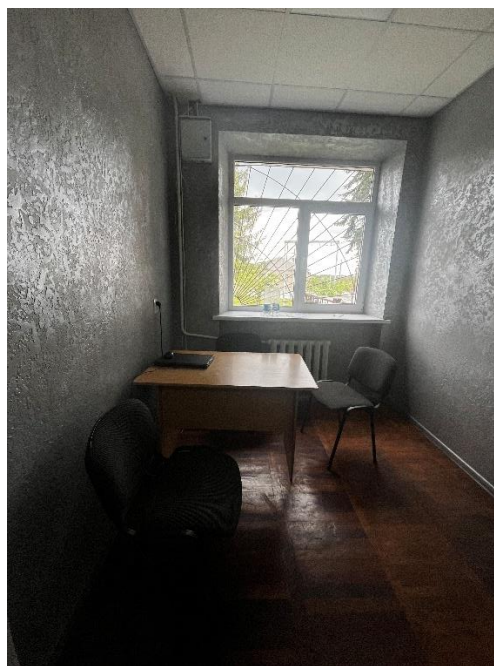

Фото 11

Фото 12

